

Kypsyytnäyte

Millä kielellä kypsyytnäyte kirjoitetaan?

Tutkintoa varten jokainen opiskelija kirjoittaa omasta opinnytetyöstään kypsyytnäytteen, jossa hän osoittaa perehtyneisyyttä omaan aihealueeseen ja ammattialaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Kypsyytnäytteen kieli määrittyy opiskelijan koulusivistyskielen mukaisesti. Koulusivistyskielellä (A481/2003, 20 §) tarkoitetaan sitä kieltä (suomi tai ruotsi), josta opiskelija on Suomen perusopetuslain tai lukiolain mukaisista tai vastaavista opinnoista saamassaan päättötodistuksessa saanut hyväksytyn arvosanan äidinkielenä opiskellusta suomen tai ruotsin kielestä.

Mikäli opiskelija on suorittanut ylioppilastutkinnon eri kielellä kuin edellä tarkoitettulla koulusivistyskielellään, hänen katsotaan kuitenkin saaneen koulusivistyksensä myös sillä kielellä (suomi tai ruotsi), jolla hän on ylioppilastutkinnossa suorittanut hyväksytyn kokeen äidinkielessä tai saanut vähintään arvosanan magna cum laude approbatur suomi toisena kielenä tai ruotsi toisena kielenä -kokeessa. Käytännön esimerkki: Opiskelija ei ole suorittanut hyväksytysti Suomen perusopetus- eikä lukiolainsäädännön mukaista äidinkielen oppimäärää. Hän on sen sijaan suorittanut lukion suomen kielellä ja on saanut yo-kokeessa hyväksytyn kokeen äidinkielessä tai vaihtoehtoisen saanut vähintään magna cum laude approbatur suomi toisena kielenä, kypsyykkoe olisi mahdollista suorittaa myös suomen kielellä.

Opiskelijat, jotka opiskelevat vieraskielisessä koulutusohjelmassa, mutta joiden koulunkäyntikieli on ollut suomi tai ruotsi, kirjoittavat kypsyytnäytteen suomeksi tai ruotsiksi.

Mikäli opiskelijan koulusivistyskieli on muu kuin suomi tai ruotsi tai hän on saanut koulusivistyksensä ulkomailla, hän kirjoittaa kypsyytnäytteen joko suomeksi tai englanniksi. Ulkomaalaiset opiskelijat kirjoittavat kypsyytnäytteen tutkinto-ohjelman opetuskielellä.

Opiskelija, jolla on LUKI -vaikeuksia tulee huomioida seuraavat asiat:

- sinun tulee esittää asiantuntijan lausunto asiaan liittyen
- voit kirjoittaa kypsyytnäytettä tarvittaessa pitempään kuin muut
- sinulla on mahdollisuus täydentää suoritustasi suullisesti

Kuinka kypsyytnäyte kirjoitetaan?

Kypsyytnäyte kirjoitetaan sähköisesti Exam -järjestelmässä. Opettaja määrittelee Exam -järjestelmään ajanjakson, jonka kuluessa kypsyytnäyte kirjoitetaan. Opiskelija voi kirjoittaa kypsyytnäytteen, kun ohjaaja antaa siihen luvan.

Ohjaaja laatii opinnytetyön sisältöalueelta kysymykset/tehtävänannon, joista opiskelija valitsee yhden kypsyytnäytteenä aiheeksi. Kirjoituksessa ei käytetä lähdeaineistoa. Kypsyytnäytteen laajuus on noin 400–600 sanaa.

Kypsyytnäytteen tekstilaji voidaan määritellä tehtävänannossa. Tekstilajina voi olla jokin tietoa välittävä, selostava teksti, esimerkiksi tiedote, essee tai artikkeli.

Kypsyytnäytteen kirjoittamiseen voi käyttää enintään kolme tuntia (3x60 min).

Kypsyytnäytteen arvointi

Kypsyytnäytteen asiasisällön arvioi ohjaava opettaja ja kieli- ja viestintäaidon arvioi viestinnän tai ko. kielen opettaja. Kypsyytnäyte arvioidaan asteikolla hyväksytty - hylätty.

Kypsyytnäytteen arvioinnissa pääpaino on opinnaustyön ja koulutusalan ammatillisen sisällön sekä viestinnän taidossa.

Asiasisällön arvioinnissa kiinnitetään huomio erityisesti siihen, että sisällön ammatillinen ilmaisu on asiantuntevaa, oivaltavaa, sujuvaa ja virheetöntä.

Kypsyytnäytteen suomen tai ruotsin kielen taidon arvointi kohdistuu seuraaviin asioihin:

- jäsentely (mm. tekstin kokonaisrakenne, kappalejako, otsikointi)
- ymmärrettävyys (mm. tekstin itsenäisyys, argumentointi, väitteet ja niiden perustelut)
- selkeys (mm. virkerakenne, ammattitermien käyttö, sanavalinnat)
- tyyli (asiatyylilaji) ja kieli (mm. oikeakielisyys, oikeinkirjoitus, ohjeiden mukainen ulkoasu)

Hyväksytty

Opiskelija osoittaa perehtyneensä opinnaustyön aihepiiriin ja pystyy kuvailemaan ja arvioimaan käyttämään menetelmiä ja saamiaan tuloksia sekä arvioimaan tutkimuksensa/työnsä yhteyksiä työelämään. Opiskelija perustelee esittämänsä väitteet. Hän esittää omia pohdintojaan ja yhdistää omat oppimiskokemuksensa tulevan ammattityönsä kehittämiseen. Kypsyytnäyte on sisällöltään yhtenäinen ja johdonmukainen ammatillinen kokonaisuus.

Kypsyytnäytteen kieli on hallittua ammattikieltä. Ilmaisu on sujuvaa ja asioiden väliset suhteet on osoitettu selkeästi. Sanasto on osuvaa ja täsmällistä sekä kuvastaa asian hallintaa. Kirjoitus on rakenteeltaan tarkoituksenmukainen: asia jäsentyy selviksi kokonaisuksiksi ja kappalejako ilmoittaa jäsentelyn. Tekstin rakenne ilmentää kirjoittajan asiantuntemusta ja välittää lukijalle viestin selkeästi ja johdonmukaisesti. Kirjoituksen alku ja loppu ovat hallitut eli alku johdattaa lukijan aiheeseen ja loppu päätää asian käsittelyn. Kypsyytnäyte muodostaa selvän kokonaisuuden. Oikeinkirjoituksen on oltava lähes moitteeton ja tekstin käsialaltaan luettavaa sekä asettelultaan selkeää.

Hylätty

Opiskelija ei pysty osoittamaan perehtyneisyyttään opinnaustyön aihepiiriin ja käytettyihin menetelmiin. Väittämä ei perustella tai perustelut ovat epäloogisia. Kypsyytnäytteessä on vain lueteltu aihepiiriin liittyviä asioita osoittamatta niiden välisiä yhteyksiä. Opiskelijan omat pohdinnot puuttuvat tai ovat vain niukkoja toteamuksia. Opiskelija ei pysty osoittamaan oman työnsä ja työelämän välisiä yhteyksiä. Kypsyytnäyte ei muodosta loogista kokonaisuutta.

Kirjoituksen kielessä ja esitystavassa on paljon puutteellisuksia. Ilmaisutavat ja sanasto eivät täytä asiatyylin perusvaatimuksia ja/tai kielenkäyttö on hapuilevaa, esimerkiksi lauserakenteet ovat kankeita tai virheellisiä. Kypsyytnäytteen rakenne on epäjohdonmukainen tai sekava tai jäsentelyä ei ole osoitettu. Kypsyytnäyte ei muodosta kokonaisuutta, vaan koostuu hajanaisesti esitetyistä yksityiskohtista. Oikeinkirjoituksessa on puutteita, niin että asian ymmärrettävyys kärssi.

Jos kypsyytnäyte on hylätty, opiskelija on mahdollista saada tietoonsa hylkäyksen perusteena olleet sisällölliset ja kielellisen ilmaisun ongelmat.